



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

26. Ardor fid. & patientiae Christ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

Iesu nomen suo excusa ære, larga manu in quamplurimos tribuebat, & strenuitatem nostrorum in Christi negotio quoad laico licet, iurabatur diligentissimè, aiens, cum ij leucarum tot millia & discrimina emensi, ærumnas perferrent, & vexationes continuas, in quædam Sinensium animis, æquum esse illos ab Sinis iuuari, ad inueniendum quod quærebat. Sic ille pariter quem ante meminimus in armis Doctor, celebris Mandarinus, Nancium munus Apostoli erga suos milites obibat, præibatque illis virtute nobili ad conuersionem, omnemque probitatem, & filios (quos dederat Patribus educandos) totamque familiam de morum suorum pietate fingebat. Viros eiusmodi præstantes quod religioni latius proferenda aditus facerent, instituebant nostri eo consilio & cura ut possent altis Magistris esse. Ad hoc irem ipsi ut apti fierent, nullis pareebant incommodis, quo sacrificiis diuinis aliisque promouenda virtutis præsidis interessent, nec defuere qui per annis testagnationem umbilico tenus longè in templum euaderent: iam ille apex charitatis mori pro fratribus prodigi, in quosdam præ aliis Sin Philippo excelluit, magno quantum iam ænum, probitatis annis documento erat Christianis, & pestilentia grassante, ministerium & vitam, contactorum leuandis miseris addebat, tactus non multò post ipsemet, & ritè factis procuratus, ad vitium halitum tollendis ad cælum manibus & oculis, signanda fronte signo crucis, Iesu & Maria nominandis, quoad plane defectus viribus, labiorum motu, animi cum Deo prodebat colloquia: & amorem crucis, quam pollice altero, in vola manus alterius ducebat, addebat morienti mater; mortuo dolere nescia, & felicitatis ostentans, narransque pignora, prolixas preces, dura ieiunia, noctes peruigiles, flagella, cilicia, quibus tam boni filij iacturam læta solabatur. Ad hunc item vitæ contemptum pertinet, quod Nancianenses aliquot Christiani, locum forte ingressi quem multis statuis Ethnicis adornarant, non sunt veriti signum crucis aduersum ducere; conspicati hoc Ethnicis, & experti Deos seu dæmones suos, eius signi aspectu diffingere, pugnis, calcibus, fustibus inuadunt Christianos cæduntque ad fatietatem quorum fuit nemo quin contumeliam atrocem quam proeliue iis erat prohibere, magno sibi honoris duceret, Vnus Matthius nomine, in quem potissimum sauebant, ut proceritate & robore ad resistendum validior, sic patientia clarior, Martyrij memor quod sæpè à Deo petiisset parum est, aiebat ad ea quæ pro Deo meo perpeti cupio; vel occidite si lubet, nihil obstitero, nec in vos digitum mouero, Accurrentes verò aliunde ad hunc strepitum Christiani, gaudere, gratulari, omnes domum nostram pariter venire, lætisque à Patribus amplexu excepti cum illo ante aram beneficij gratias agere: haud fuit tamen suum scelus Ethnicis impunè illius auctor & signifer paucis diebus interiit, alios pena minor quidem; sed grauis secuta est ad prohibendam cælitus à Christianis assiduam Ethnicorum insolentemque

24.
Neophyt.
mors peste
cont. infer.

26
Ardor fid. &
patientiz
Christ.

que iniuriam qui ferre non poterant vicinos sibi Christianos, quod illorum cuiusvis propinquitas, illorum enervaret Deos, faceretque ad pollutata beneficia debiles & inertes.

Sciendum enim Taosios genus maleficum planèque dæmonibus obstrictum, nusquam suas magis quam Nanciani fraudes & incantamenta venditare, quæ Deorum luorum appellant miracula, dæmonum scilicet quibus utuntur familiariter. Ad inveniendâ vel amissâ vel furto sublata, domos consulentium adeunt proprio cum augurali habitu cuius pars castula linea nostrati similis; solum aqua secum allata leuiter terrotant; figuris inscribunt Magicis; preces addunt longas, & concentum, ad tympana & tibias aptum; adest dæmon; rei amissæ locum, aut sublatae futem, euidenti responso indicat. Morbos quoque cantu tridigano, alterius choris & succidancis, permolesto sanant; sed iis suæ artis, & lucri cardo est, euocare animas in hanc lucem, extorquere ex iis ut scitantis propinquis respondeant, quibus inferis teneantur, quas pœnas luant, quibus sacris, largitionibus, peregrinationibus, & à quo Deorum, suam velint deposci liberationem; his dæmon haud quidem aspectabilis, sed voce tanquam è longinquo summissa, & debili respondet; vel mox occupato Taosij corpore, defuncti persona, colore, vocis sono conformatione omni Taolium induit, & lingua illius quaesita enunciat. Fingunt & fontes interdum animas ex dæmonum manibus elabi, ut domos reuisant, sed retrahendas illicò in suum carcerem, utque illas agit in rabiem. Craciatuum vis, qui primum occurrerit, vel extraneus, vel ignotus, illum ictu occulto in morbum & lectam deiciunt quoad intereat. Huius porrò in domos reditus, ex quibus morte excesserant, diem, & momenta præscribunt Taosij, utque sit maior mendacis fides, præmittunt opera dæmonum, nocturnos strepitus quibus interea familiam terrent; quare appetente quem prænunciant die, domo euadunt omnes, & ne animal quidem quod vivum cupiunt in ea relinquunt, nec prius ausint pedem intus referre quam Taosius domum expiarit, compuleritque maleficam animam infitos suos repetere; id autem præstat stricto ense pererrans cubicula, & punctim cæsum, ritu bacchantis animam illam petens; post quæ domum tunc puram renuntiat, & reductis habitatoribus, sudoris lymphatici, quo madebat accepto pretio discedit. Hac ergo de causa Ethnici Christianos procul à vicinia arcebant, quod vel iis contigui, vel fortuito obuij dum suis montes diuinationibus instaret; non posset à Diis odor Christianorum ferri, & emasculata respondendi, vis & fallendi concideret. Verum enim verò quibus mens sanior, prudenter argumentabantur Christianorum Deum sua vnus vmbra, Diis Oscianorum, & Taosiorum omnibus plus posse; imò nec esse Deos, sed dæmones, qui Christiani cuiuspian, aut rei Christiana non sustinerent præsentiam, quare ipsi quoque omissis Taosijs, diuinum Iesu nomen, factas imagines, & alia Christianorum præsidia, suis malis remedium

26.
Diurn. & e-
uocationes
anim. etiam
Christ.